

8

Stemming Tijdelijke wet Transitiefonds landelijk gebied en natuur

Aan de orde is **de stemming** in verband met het wetsvoorstel **Tijdelijke regels over de instelling van een begrotingsfonds voor het landelijk gebied en de natuur (Tijdelijke wet Transitiefonds landelijk gebied en natuur) (36277)**.

(Zie vergadering van 16 mei 2023.)

De voorzitter:

Op 16 mei 2023 heeft de Kamer reeds over de artikelen en de ingediende amendementen gestemd. Nu komt het wetsvoorstel in stemming, maar niet dan nadat er een aantal stemverklaringen is geweest, namelijk van de heer Omtzigt, mevrouw Van der Plas, de heer Bisschop, de heer Van Haga en de heer Boutkan.

De heer **Omtzigt** (Lid Omtzigt):

Voorzitter. Voor sommigen stemmen we alleen over een fonds van "slechts" 24 miljard, waarvoor we alleen maar een machtiging zouden afgeven. Dat is echter een machtiging van een uitgave van €6.000 voor elk gezin hier in Nederland; €6.000. Er is totaal geen afweging over gemaakt of dat geld zinnig, doelmatig of hoe dan ook uitgegeven wordt en of de problemen op deze wijze opgelost worden. Van het proces rondom het landbouwakkoord en van het proces rondom de vraag of ze in vak-K nou 2030, 2035 of "2032 en een half" willen hebben, hebben wij totaal geen beeld. Volgens mij zijn ze er ook niet eens over uit hoe groot het probleem samen is. Ik zou dus eigenlijk tegen de coalitiepartijen willen zeggen: los het op, kom met een voorstel en de bijbehorende middelen waarmee je dit wil oplossen, maar vraag alsjeblieft niet aan Nederland om op deze wijze 24 miljard uit te geven. Ik stem dus tegen.

De voorzitter:

Dank u wel. Mevrouw Van der Plas, BBB.

Mevrouw **Van der Plas** (BBB):

Dank u wel, voorzitter. Natuurlijk is BBB ervoor dat er geld beschikbaar komt via een transitiefonds, maar met dit transitiefonds wordt een blanco cheque uitgekeerd, zonder dat we weten dat het geld doelmatig wordt besteed, zoals de heer Omtzigt net ook al aangaf. Dat er geen substantieel bedrag is gereserveerd voor innovaties en technologische ontwikkelingen, dat de minister van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit, de heer Adema, geen fondsbeheerder is en dat daarmee onzeker is of hij voldoende budget kan krijgen voor de boeren die blijven en die in transitie gaan en het ontbreken van de garantie dat er geen cent uit dit fonds naar het onvrijwillig onteigenen van boeren gaat, zijn voor BBB redenen om tegen deze wet te stemmen.

De voorzitter:

Dank u wel. Dan de heer Bisschop, SGP.

De heer **Bisschop** (SGP):

Voorzitter. We zijn het er met z'n allen over eens dat er grote opgaven liggen op het landelijk gebied, dat we onze schouders moeten zetten onder gebiedsprocessen en dat het transitiefonds daar een belangrijke rol in kan spelen. Dat is allemaal het goede nieuws. Wij zullen echter tegen het voorliggende voorstel stemmen. We hebben tot nu toe onvoldoende vertrouwen gekregen in de manier waarop het kabinet met het fonds aan de slag wil gaan. De gretigheid van het kabinet op het punt van opkoop staat in schril contrast met de traagheid op het punt van investeren in emissiereductie op het boerenland. We zien nog een veel te grote focus op de kritische depositiewaarde, met voorbijgaan aan andere drukfactoren. Een voor ons cruciaal amendement is vorige week afgestemd en kan daardoor geen invloed uitoefenen op een betere uitvoering. Ook koerst het kabinet nog steeds op het onhaalbare stikstofdoel van 2030. Alles afwegend steunen wij het voorliggende voorstel niet. We hopen dat het kabinet eerst zijn bredere stikstof- en natuuraanpak op orde brengt.

De voorzitter:

Dank u wel. Dan de heer Van Haga, Groep Van Haga.

De heer **Van Haga** (Groep Van Haga):

Voorzitter. De Tweede Kamer staat op het punt om bijna 25 miljard euro in de sloot te gooien, terwijl 200.000 Nederlanders afhankelijk zijn van de voedselbank. Met die 25 miljard euro worden de vrijheid van ondernemen, de vrijheid van het individu, het eigendomsrecht en de soevereiniteit van het produceren van eigen voedsel om zeep geholpen. "Een land dat zichzelf niet voeden kan, is ten dode opgeschreven." Dat zei de laatste visser van Volendam, Patrick Schilder, treffend. Nederland is dood- en doodziek, en het wordt tijd voor nieuwe leiders die het land besturen op basis van feiten, juiste principes en gezond verstand, en niet op basis van linkse luchtkastelen waarmee we onszelf uiteindelijk te gronde richten. Met deze wet wordt 25 miljard euro aan zuurverdiend belastinggeld verbrand om de boeren uit te roken, en dat is onvergefelijk. BVNL zal dan ook tegen deze wet stemmen.

Ik realiseer me opeens dat ik het over uitroken heb, en ik heb juist beloofd om dat niet te doen. Dus mijn excuses daarvoor.

De voorzitter:

Klopt. Dat wordt gewaardeerd. Dank u zeer. Dan de heer Boutkan van Volt.

De heer **Boutkan** (Volt):

Dank, voorzitter. We gaan een enorm fonds oprichten voor de verduurzaming van de landbouw. Daar is Volt op zich niet tegen, maar de keuze om mét de natuur te gaan boeren in plaats van tegen, is nog niet gemaakt. En daarom kunnen wij niet instemmen met dit fonds. Het moet echt duidelijker zijn waar we dit geld aan gaan uitgeven.

De voorzitter:

Dank u wel. Dan gaan we nu stemmen over het wetsvoorstel.

In stemming komt het wetsvoorstel, zoals op onderdelen gewijzigd door de aanneming van het amendement-Grinwis c.s. (stuk nr. 18), de gewijzigde amendementen-Grinwis c.s. (stuk nrs. 52, I en II), de amendementen-Van der Plas c.s. (stuk nrs. 39, I en II), de nader gewijzigde amendementen-Bromet c.s. (stuk nrs. 55, I en II), de amendementen-Van Campen c.s. (stuk nrs. 50, I en II) en het gewijzigde amendement-Bisschop (stuk nr. 44).

De voorzitter:

Ik constateer dat de leden van de fracties van Fractie Den Haan, Lid Gündoğan, D66, de ChristenUnie, de VVD en het CDA voor dit wetsvoorstel hebben gestemd en de leden van de overige fracties ertegen, zodat het is aangenomen.